

Documents històrics

ELS POMELLS DE JOVENTUT

El diumenge 14 de gener de 1923, pocs dies després d'encetar l'any, l'Escala acollí un destacat esdeveniment cultural. El Centre Social i Protector de la Infància, cafè-entitat creat el 1919, ubicat a l'antiga plaça de la Constitució (actual plaça de l'Ajuntament) i més conegut com a Centre Catòlic, Centre o La Cargolera (actiu gràcies al tàndem format pel dinàmic rector de llavors, Mn. Carles Costa, i el propietari de l'establiment, Jaume Carreras i Joana), organitzà les festes commemoratives del primer aniversari de la fundació de la seva secció de joventut nacional i catòlica, els Pomells de Joventut.

Els Pomells de Joventut de Catalunya fou un moviment de nois i noies fundat el 1920 pel novel·lista i dramaturg Josep Ma. Folch i Torres (Barcelona, 1880-1950), moviment que recollia la força sociològica dels lectors del rotatiu "En Patufet" i del qual es formaren cèl·lules arreu del país amb una finalitat moral i patriòtica, però sense lligam amb cap partit polític. Organitzaven actes, aplecs i desfilades i reivindicaven l'esperit cristià i la puresa de la llengua, però el moviment fou dissolt per una ordre de finals de 1923 signada pel governador civil barceloní nomenat pel dictador Miguel Primo de Rivera. Pel que fa a la secció

escalenca, amb el lema "Per amor a Déu i a la Pàtria", era constituïda per dues juntes: Brises Marines, integrada per noies, i Àmfores Emporitanes, formada per nois. Tal com indica el programa (cedit per Josep Vilabrú i Ballester), la diada abraçà gairebé totes les hores d'aquell diumenge amb una sèrie d'actes ben variats, la part musical dels quals fou a càrrec de la cobla *La Selvatana*. Observant el programa que edità l'entitat, es veu com ja a primera hora del matí s'iniciaren els actes, amb una missa de Comunió General a 2/4 de 8, que fou seguida per l'Ofici Solemne a les 10 i, a 2/4 de 12 i a la plaça de la Constitució, una sardana vermut, concretament l'estrena de la sardana *Flor de Neu*, del compositor escalenc domiciliat a Cassà de la Selva, Pere Mercader i Andreu (1885-1969). La programació de la tarda s'inicià a les 4 amb una vetllada lírico-teatral en la qual es representà la sarsuela còmica *Els dos didots*, que fou seguida pel sorteig d'una tómbola i per una selecta audició de 4 sardanes, amb l'estrena de *L'oreneta*, novament de Pere Mercader. La jornada fou closa a partir de 2/4 de 10 de la nit amb la representació d'una nova i excel·lent vetllada en la qual es representà la sarsuela titulada *Catalunya*, que fou seguida per una escollida audició de 4 sardanes.

NOTES

a) Els Pomells de J. es complauen en agrair als generosos donants que amb llur regal han contribuït a l'èxit de la Tómbola.

b) Per a la Vetllada de la tarda regiren els següents preus:

ENTRADA GENERAL . . . . . 40 ets.
MITJA ENTRADA . . . . . 20 "

Observació: En aquesta Vetllada l'entrada general donarà dret a seure al lloc que cada hu eregui preferible, reservant, però, les tres primeres files pels pomellistes.

c) Per la Vetllada de la nit:

ENTRADA I SEIENT . . . . . 60 ets.
ENTADA GENERAL . . . . . 40 "
MITJA ENTRADA . . . . . 25 "

d) El despatx de localitats serà a la vigília, de 7 a 8 del vespre, en el Centre Social, per a les famílies dels pomellistes, i pels no pomellistes el mateix dia de la Festa, de 11 a 12 del matí i mitja hora abans de començar les respectives Vetllades en la taquilla del teatre.

e) Els objectes-regala de la Tómbola estan exposats a la sala d'espectacles del Centre Social, on deuran passar-los a recollir els agraciats a la tarda del dia següent al de la Festa. Els números caduquen als quinze dies després del sorteig.

f) Les Juntes dels Pomells es reserven el dret de alterar aquest programa.

LES JUNTES

Pomells de Joventut de La Escala

Festes commemorati-
ves del primer aniversari de llur fundació

14 DE GENER DE 1923